

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 120, z dostavljanjem na dom K 150; a pošto celoletno K 200, polletno K 100, četrtletno K 50, mesečno K 170. — Za inozemstvo celoletno K 300, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Františkanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Reklamske pisne se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osemstolica, polna in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Reklamirajte!

Volilci na deželi — pozor!

Od več strani se poroča, da so klerikalni župani napravili tako nepravilne volilne imenike, da je treba vso pozornost posvetiti reklamacijam. Iz volilnih imenikov, bodisi v splošni, bodisi v kmetijski, v obeh ali samo enem, so izpuščeni volilci, ki jim po postavi gre volilna pravica in to samo zato, ker ti volilci niso klerikalci. Izpuščeni so posestniki, trgovci, obrtniki, zlasti gostilničarji. Še celo učitelji in uradniki so klerikalni župani ponekod izpustili. Opozorjamo somišljenike, naj opozore vsakogar, da v pogledu v volilni imenik, ki bo povsod samo 8 dni razporežen. Kdor se zato ne bo brigal, tudi ne bo volil, četudi bi mu po postavi šla volilna pravica. Dosedaj razporeženi volilni imeniki po deželi pa kažejo tudi, da so klerikalci vtaknili v volilne imenike vse klerikalce, vse kar »leže in gre«. Treba bo torej tudi odločnih reklamacij za izbris vthotapljenih klerikalcev iz volilnega imenika. Opozorjamo somišljenike, da je vsak glas važen, ki se ga pridobi, ali izgubi. Samo radi enega glasu so bile pred leti za poslanca Hribarja ožje volitve. Če je pri vsaki občini le par naših ljudi izpuščenih, pomeni to v vseh volilnih okrajih in v vseh volilnih skupinah že več tisoč glasov! Baš zato je vsak glas v vsaki občini dragocen.

Pri teh volitvah pa gre kaj posebnost, da se štejejo protiklerikalni glasovi in da se v kar najlepših številkah dokazuje, koliko moč je na Kranjskem, ki se navzile terorizmu in nasilju klerikalne stranke še upajo pokazati svoje samostojno prepričanje.

Ravno ti volilci pa so marsikje izpuščeni iz volilnih imenikov.

Zato naj bo cel ta teden posvečen delu za reklamacije, kajti prihodnji teden bo že prepozno.

Volilci! Oglejte si volilne imenike, in pogledajte, če je v njih tudi vaše ime prav vpisano!

Zavedni volilci! Opozorite svoje sosede, če so njih imena slučajno izpuščena.

Vsak naj se zaveda svoje volilne pravice.

Vsak naj bo ponosen, da je volilec.

Volilci, pazite na svoje pravice!

Spominjajte se
dijaškega društva
„Domovina“!

Skoplje za časa Kumanovske bitke.

Turki se pripravljajo na bitko. — Zmagoslavna turška poročila. — Turška armada beži v paničnem strahu. — Konzuli z zavezanimi očmi. — Prihod srbske armade.

V slavnostni številki skopljanske »Nove Srbije« povodom prve obletnice osvoboditve Skoplja opisuje neki Srb, ki je bil turški uradnik, razmere, ki so vladale v Skoplju za časa kumanovske bitke. Ker bo ta opis gotovo zanimal tudi čitatelje »Dneva«, ga priobčujemo v naslednjem v izveščku:

Od dneva ko je bila napovedana vojna do kumanovske bitke je bilo v Skoplju prav malo Srbov. Srbski državljani so odšli v domovino takoj po proglašenju mobilizacije, a Srbi — turški državljani so se skrivali kolikor so se le mogli, izvzemši nekoliko njihovih voditeljev.

Koncentracija turške armade se je vršila hitro in skrivaj. Redne čete sploh niso hodile skozi Skoplje, temveč po ovinkih naravnost proti Kumanovu, kjer je hotel turški štab imeti odločilno bitko, na kar se je odločil v zadnjem hipu. V Skoplje so prihajale samo razuzdane arnautske čete, ki so jih v mestu oborožili in pošiljali sproti proti bojišču. V mestu je bilo tudi vse polno turških ubežnikov iz novopazarskega sandžaka, v kolikor so ga Srbi že zasedli. Ulice so bile polne vseh teh raznovrstnih ljudi, streljalo se je neprestano, kristjani so se pa poskrili v svoja stanovanja in niso prihajali na ulice.

Pred kumanovsko bitko so bili zaprti vsi uglednejši Srbi v Skoplju, samo nekateri so se rešili s tem, da so zbežali v francoski konzulat, kjer jih je konzul Carlied, velik prijatelj Srbov, čuval in branil do prihoda srbske armade.

Tak je bil položaj 23. oktobra celi dan in še naslednje jutro, ko so začeli turški oficirji naglo zapuščati mesto in odhajati na bojišče. Sedaj so šle skozi Skoplje tudi že redne turške čete, ki niso več mogle izgubljati časa s tem, da bi odhajale na bojišče po ovinkih in skrivaj, temveč so se vozile naravnost po železnici.

Ta dan so se zbrali Srbi, turški uradniki, v hotelu »Sloboda«, pri S. Garmi, Srbu-hotelirju, kjer so pričakovali poročila, pripravljeni vsak hip na to, da bodo morali bežati.

V tem je začela glavna bitka in neprestano so prihajala službena poročila o srbskem porazu. Najstrašnejše teh uradnih poročil za Srbe je bilo, da so Srbi poraženi, da bežijo proti Ristovcu, da so Turki zajeli tisoč Srbov in deset topov. To poročilo je prišlo okolo treh popoldan in

v mestu — med Turki — je zavladalo nepopisno veselje, kristjani so se pa še bolj skrivali.

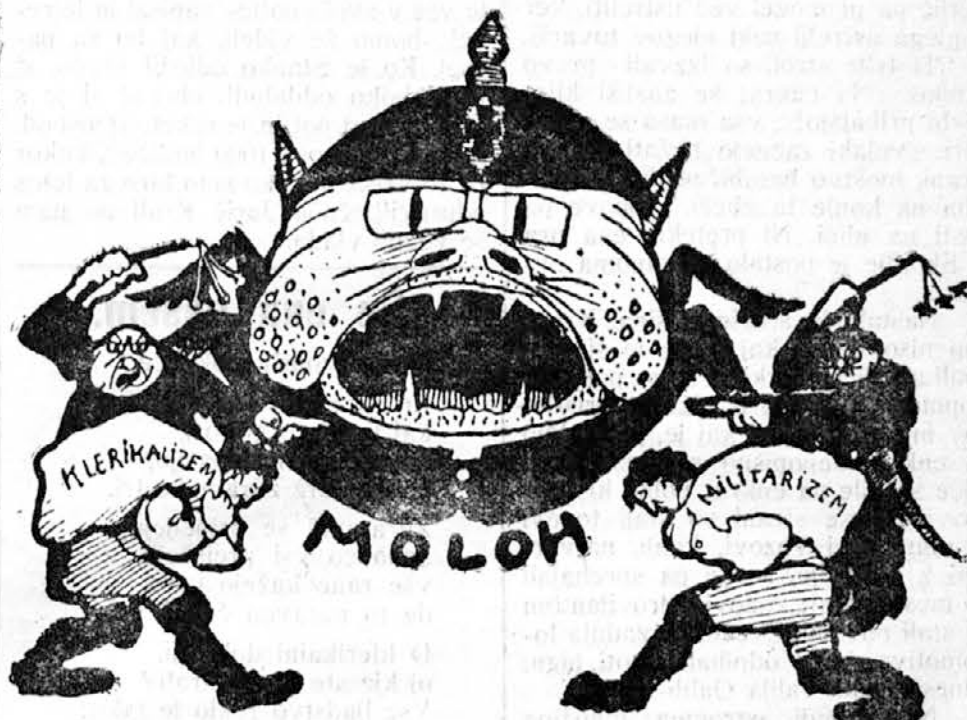
Turki so hoteli na postajo, da vidijo srbske vjetnike, ker je bilo javljeno, da prihaja vlak z njimi.

Zvečer je bilo v mestu zelo živahno. V hotelu »Sloboda« so turški oficirji z dopisnikom »Neue Freie Presse«, nekim Moselom, pili šampanjec in razsajali. Nekoliko Srbov v drugem kotu je moralo mirno gledati vse to in se še delati, kakor bi jim nič ne bilo za to. Nemec je dvignil čašo in je proslavljaj turško orožje, o Srbih pa govoril z največjim zaničevanjem. Pijani Turki so kar noreli od veselja. Srbi so pa počasi odhajali, ali turški oficirji so jih zapazili in so jih porogljivo vprašali: »Kje so vam sedaj veseli obrazi? Zakaj ste v skrbeh?« Vsi so se z grohotom smejali. Srbi so pa brez besedice odšli — ravno pravočasno, ker malo za tem je prišla policija, da bi jih aretirala.

Ponoči se je eden od Srbov, s fesom na glavi, skrivaj pridružil postaji, da bi videl srbske vjetnike. Pa na postaji je zvedel, da bitka pri Kumanovu še vedno trpi in da je vedno hujša, kar je pomenilo, da Turki še niso zmagali. To je dobro, morda so uradna poročila neresnična. V pričakovanju novih vesti je ostal na postaji do jutra.

Naslednje jutro pripeljejo res stotnika Nedeljko, ki so ga Turki zajeli na Nagoričanu takrat, ko je padel tudi podpolkovnik Glišić. (Turki so tam razobesili bele zastave in ko je prišlo par srbskih oficirjev, da jih sprejmejo kot vjetnike, so jih Turki pobili, stotnika Nedeljko pa zajeli. Op. ured.) Stotnik je imel zavezane oči in Srb ga je hotel vprašati kako je na bojišču, pa bi se s tem sam izdal. Pa bil je zadovoljen, da je videl samo enega vjetnika mesto pričakovanih tisoč.

Slovenski napredek.

Kako se godi Slovencem dandanes.

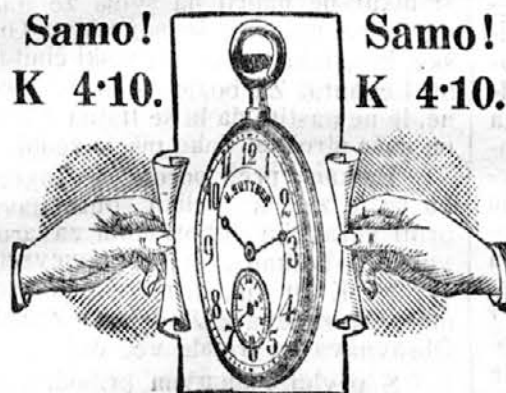
Proti bojišču so odhajali novi vlaki s četami, ali okolo 2. ure popoldan so se začeli ti vlaki vračati s polovice poti. Vlakovi je bilo vedno več, šli so kar eden za drugim in bili so polni turških vojakov, ki so se nahajali celo na strehah vagonov, obrazi so jim bili pa vsi polni strahu. Bilo je očitno, da so Turki poraženi in da bežijo in ta vest se je bliskoma raznesla med skopljanskimi kristjani, četudi so se oni še vedno skrivali.

V tem je nastala tudi noč in začelo je dežiti. Vojaki so prihajali v vedno večjem številu. Peket konjskih kopit, klicanje vojakov, hitri koraki vojakov, ropotanje koles topov in municijskih voz, glasna po-

velja oficirjev, ki so ostala vedno brez uspeha: vse to je delalo strašen vtis v popolni temi. Turški ubežniki iz vseh krajev, ki so se nahajali na ulicah, so začeli bežati proti postaji, kjer so skakali in se obežali na vlake, ki so odhajali proti jugu. Po mestu se je razlegal jok žen in otrok teh ubežnikov. Mnogi se ne spominjajo strašnejše noči.

To noč so uglednejši skopljanski meščani poslali deputacijo k Zeki-paši, ki ga je prosila, da naj ne brani Skoplja, v katerem je vse polno žen in otrok, ali Zeki-paša je odgovoril osorno, da bo postopal po vojnem načrtu in da stori svojo dolžnost. Takrat so se nahajali v Skoplju še Feti-paša in Džavid-paša in meščani

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo!
K 4-10.Samo!
K 4-10.Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk.
jako dobro idoča samo K 4-10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatnine in srebrnine po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastoj in poštne prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

:: Tovarniška znamka „IKO“. ::

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dolge.)

»Tistikrat je opazil Gregor Lemetre, da se je njegova hči pregrešila... In še tisto uro je spodil ubogo hčer iz svoje hiše; šla je, da skoči v bazar ljubim... saj menda poznate tisti kraj. Tam pa jo je ustavila starka, Jera z imenom.«

»Jera!« je ponovil grof d'Ormoa z začudenim vzklikom.

»Da, vem, vi jo poznate, gospod grof. No, in pri Jeri, gospa markiza je zagledala tretji dan po tem dogodku vašo vnukinja luč sveta.«

»Toda, kdo mi dokazuje...«

»Potrpajte... Tudi dokaz še pride, a treba je, da povem vse.«

Premolknil je in nadaljeval čez trenotek:

»Niso se je še nadejali, ubogega črvička. Mati je norela skrb in bolečine v leseni bajti, kjer ste bili skriti vi, gospod grof, na postelji, kjer ste ležali vi. Spodena od lastnega očeta, brez sredstev, brez gotovosti, ki jo čaka, je pisala gospodu Rošegjskemu obupno pismo... In on... ah, vro srce!... ko je vodil vojake na mejo, je storil v noči 24. julija čim blaznega junaštva... Porabil je zamudo na poti... neki vlak je bil skočil s tira, tako da dru-

gi dolgo niso mogli dalje... pa je ostavil v Parnjiu svoje vojake in si izposodil pri gostilničarju konja.«

»Poznam gostilničarja v Parnjiu...« je jeknila markiza.

»Htel je in priskočil njej, ki jo je imenoval pred Bogom že svojo ženo, s pomočjo, katere je potrebovala; dirjal je nato do Bisjere. Tam mu je še ostalo časa, da je mogel vpisati v matico priznanje svojega otroka...«

»Oh!« je vzkliknila markiza zadihavaje se, »to pravite, ker dobro veste, da so vsi papirji bisjerskega županstva zgoreli!«

»To pravim, ker je tukaj le dokaz... Saj poznate pisavo svojega sina. Evo vam pisma, ki ga je napisal v Parnjiu, preden se je vrnil k svojim vojakom... Čitajte. In potem bodi vaš ta papir: on je vsa dedščina vaše vnukinje, ki je zdaj mrtva... umorjena od vas.«

Markiza je segla po pismu, ki ji ga je pomolil Florestan z gesto obupnega gneva...

»Ne,« je jeknila, »ne morem čitati... ne morem.«

S tresočo roko je podala list Klari, ki je čitala s presunjenim glasom:

»Draga!

»Storjeno je. Najina mala ima očeta pred zakonom, kakor ga ima že pred Bogom, ki ve edini, kako vaju ljubim. Vračam se iz Bisjere z olajšanim srcem in vestjo. Vidiš — to, kar sem storil, mi bo v sre-

čo; in še enkrat — ljubim vaju oba z vso svojo ljubeznijo.

»Gilberte.

»Pripisek je poleg,« je velel Florestan zapovedujoče. »Čitajte pripisek.«

In grofica je čitala:

»Saj veš, kaj si mi obljubila; odpotuj, kakor hitro ti bo mogoče.«

»Imam pa še eno pismo,« je vzklilnik Florestan, vzravnavaje se zdaj — kakor je rekel pozneje sam s ponosom: strašen liki arhangel uničenja... »

»Imam še pismo, ki ga je pisal vaš sin Marti iz Brumata, v trenotku, preden se je odpravil v smrt. Tudi to je vaše — vzemite ga, jaz ne vem več česa početi z njim. Toda vedite vse: V tisti kolibi v Šansnej-skem gozdu je čakala uboga Marta, kdaj se bo mogla odpraviti v Pariz in se zateči k sestri svojega očeta, ki naj bi jo vzela k sebi do vrnitve gospoda de Rošeg... Takrat pa ste prišli vi, gospod grof... Da vam pripusti svoje mesto, je vstala... je bežala s svojim detetom... z vašo vnukinjo, gospa markiza... Tako je prišla k sestri Gregorja Lemetra, ki je bila z mano vred uslužbena pri »Sto Norostih«. Takrat pa se je začelo obleganje... sledila je komun. Teta je umrla... Marta je ostala sama v velikem mestu, ki ga je bil sam ogenj in sama kri... Smilila se mi je. Navdalo me je gorko čuvstvo do nje, in do njenega ubogega črvička. Delil sem z njima kruh oblege, delil z

njima vse bridkosti onih bednih, strašnih dni... Takrat je rešil gospod d'Ormoa življenje nas vseh treh. Ah, podaljšal je le za par dni življenje moje uboge Marte, ki je bila že obsojena. Posledica njegovega dejanja je bila zgolj, da je moralo umreti njeno dete še mnogo strašnejše smrti. Bolje bi bilo, da je pustil onim podivjancem vreči nas v kanal. Tako ji vsaj ne bi bilo treba sami skočiti vanj... in obupa!... »

Starega Florestana je premagala bolest; zaplakal je na glas, kakor prej, stresaje se ves v krčevitem ihtenju.

Toda — kakor da je razpalila nenadna misel, nepričakovan spomin, njegov srd, iznova — zamahnil je burno in nadaljeval:

»In zdaj, ko veste, kdo je bila, vam imam pokazati še eno pismo. Toda to pismo je moje... shranim ga jaz... in jaz vam ga prečitam...«

Z glasom, drhtečim od bolečine in tresočim se od gneva, je čital: »Odpusti mi, oče, toda prehuda je moja nesreča. Nič več mi ni živeti! Ako te popade žalost, ko prejmeš to pismo, potolaži se z mislijo, da je trpljenje tvoje Gilberte končano... Ona, ki je bila moja babica — ah, zakaj si mi priznal sinoči! — me je spodila in svoje hiše. On, ki je govoril, da me ljubi, me je izgnal iz vojeva srca. Zapustila me je ljubezen, zapustila me je materinska naklonjenost, kakor me je prevaril uspeh, kakor me je varala usoda že od

prvega dne, ko sem se rodila... Dovolj je zdaj... Nič več ne maram valiti skale, ki pada nanie vedno iznova in drobi moje srce.

Oče, odpusti mi. Reci ti, da je bilo moje brezupje smrtno in da mi je nudilo življenje samo še trpljenje in stud. Ostavi Pariz... pojdi v ono vasio, kjer si namerjal preživeti stara leta. Sredstev imaš dovolj — zdaj, ko ti ne bo treba več skrbeti zame. Videl boš, da se potolažiš. In če se spomniš katerikoli svoje male Gilberte, pomisli tudi, da biva zdaj tam, kjer, ne plaka jo več... »

Beseda mu je zastala. »Vidite,« je jeknil iht, »vidite, to je vaše delo... delo nas vseh...«

Tudi Zak je plakal težke vroče solze.

»Čemu,« je vprašal z jedva razločnim glasom, »čemu ste vendar čakali do tega dne? Ali ni to zločin, da ste nas pustili v nevednosti?«

»Obljubil sem bil njeni materi,« je odgovoril Florestan obupno. »Ah, uboga Marta je gledala v duhu bodočnost, ko je umirala!... Moral sem ji prisesti, da ne razodenem otroku, kdo je. Če si prilaste njeno premoženje, če ji ne dajo njenega imena, je dejala — naj bo! Tako vsaj ne bo vedela — tako ostane vsaj srečna... Ah, uboga Marta! Ona pač ni slutila, da povzroči nesrečo — in jaz sem jo imenoval premoženje božjo — nekega dne srečanje Gilberte z ljudmi njene krvi!...«

(Dolge.)

so še vedno prosili poveljnike, da ne bi branili mesta. Vse je bilo zastoj, Zeki-paša je hotel braniti Skopje.

Vojasvo je pa še vedno prihajalo in odhajalo proti Tetovu. Brez vsakega reda, utrujeni in umazani so kazali vojaki po ulicah in v takem kaosu se je nahajalo Skopje tudi zjutraj 26. oktobra. Dopoldan je stala v sedanjih ulicah kraljeviča Gjorgja cela bambačna divizija, ki je imela oditi po železnici proti Veleusu. V tem se je pa pripeljal po ulici valija (namestnik) Galib-bej in neki vojak, ki je mislil, da so oblastnike zakrivilje. poraz, je ustrelil nanj, ubil pa je mesto valija njegovega tajnika. Vojak je še enkrat ustrelil in zadal kočijaža, tretji pa ni mogel več ustreliti, ker je njega ustrelil neki njegov tovariš.

Ti trije strelci so izžvali pravo paniko. Na enkrat se zasliši klic: »Srbi prihajajo!«, vsa masa se vzne-miri, vojaki začnejo bežati na vse strani, moštvo bambačne divizije za-hajani na konje in zbeži, topove pa pusti na ulici. Ni pretekla ena ura in Skopje je postalo popolnoma pu-sto...

Nastala je strašna tišina. Krist-jani niso vedeli kaj da je in si niso upali na ulice. Turki so se pa poskrili. Popoldan je prišlo iz hiš par kristja-nov in ko so videli kaj je, je nastalo na enkrat nepopisno navdušenje in ulice so bile na enkrat polne kristja-nov. Na vse strani so stali topovi in municijski vozovi, konji, natvor-jeni z municijo, so se pa sprehajali po mestu sami; vozovi s provijantom so stali povsod. Zvečer je zadnja lo-komotiva, ki je odpihala potok juga, odnesla sabo valija Galib-beja.

Na postaji ogromna množina orožja, municije in provijanta. Me-sto je zopet oživel, zopet se je streljalo v zrak — ali sedaj so stre-ljali kristjani s turškimi puškami.

Srbske armade, ki jo je vse pri-čakovalo, še vedno ni bilo in ker je zavladala v mestu popolna anarhija, so se sešli konzuli na posvetovanje in sklenili so oditi skupno pred srbsko armado in jo naprositi, da pride v mesto in napravi red. Vsi konzuli — ruski, francoski, avstrijski in an-gleški — so se oblekli v paradne uniforme in so se peljali srbskim če-tam nasproti. Kmalu so dospeli do srbskih predstraž, ki so jim odvzele orožje in jim zavezale oči in tako so prišli pred prestolonaslednika, ki jih je sprejel pod neko hruško prav prijazno, potem jih je pa posadil na svoj avtomobil in odvedel na po-čitek.

27. oktobra okoli dveh popol-dan je prišel v mesto stotnik Dimi-trije Pavlovič z nekaterimi gardni-mi konjiki na rekognosciranje; okoli treh je prišel še en oddelek konjenikov, okoli petih popoldan je pa prijahal v galopu prestolonasled-nik Aleksander spremljan po svojem štabu in eksadromi garde, sprejet z nepopisnim navdušenjem osvoboje-nih sužnjev.

Slovenska zemlja.

IZ ČATEŽA OB SAVI.

Znan je kočeni fajmošter Fran-ce Zorko na Čatežu po izredni lako-mosti. Odlikuje se pa vrlo tudi v gorjanski surovosti. Na vernih duš dan se je naenkrat zadržal med opravi-lom za mrtve, nad organistom, (ki pošteno opravlja svojo dolžnost), na ves glas, da so vsi verniki ostrmeli: Pojdi prasca pijana, ki smrdiš. Te-ga menda ni v psalmih. Vseh ljudi je bilo sram. Spreveda na grobove in molitev na to ni nič opravil, ampak pustil ljudi, naj sami to drugo oprav-ijo, če hočejo. Farani smo sili tega fajmoštra, ki zna druge strastno bla-titi, in morda je zato škofu Jegliču všeč. Naj ga ima. Mi pa pravimo enoglasno: Gospod fajmošter, glejte, da se od nas čimprej pospravite! Take olike ne maramo, sicer bomo vnovič vašo odstranitev zahtevali. Vi pobirate plačilo za dva, pa še za enega slabo in zaspano opravljate tako, da ljudje v cerkev ne ma-rajo hoditi. V cerkvi za nič, v šoli za nič. Surovi so nekateri otroci že znano preveč. Kaj bo, če ostanete Vi njihov vzgojitelj?!

Z VINICE.

Čača Jurič se s prižnice oznanil: Ju-tri boste, kmetje, dali meni biro, ki mi gre — polutrušnem pa cerkvenim služabnikom. Za pobiranje bira je določil dva cerkvena služabnika: Jureta Šuteja in Mateta Stankota. Najprej so vzeli Vinico. Nekateri so dali biro, nekateri pa ne. Kakor je znano, je že izšel oglas, da je bira odpravljena. Pa tega menda nihče ni slišal. Zgodilo se je pač tako, ka-kor l. 1848, ko je imel neki kaplan nalogo, da mora ob 12. uri naznaniti, da je tlaka odpravljena, kaplan pa je šel po noči ob 12. uri v cerkev in je tam prazni cerkvi naznanil, da je tlaka preč. Tako je čača Jurič Kralj zopet biro pobiral. Saj vsi vedo, ka-ko ima čača Jurič rad denar. Šutej

in Stanko sta vzela pri Juriču velike vreče in sta šla po vasi. Ljudje so se takih vrec kar ustrašili. Eni so rekli, da pobirata popovske otroke. Ko sta prišla na dvorišče, pa sta re-kla: V imenu našega čača Juriča Kralja boste dali 12 litrov prosa, ali pa 1 K 20 vin. denarja. — Ko je kmet vsipal prosa v vrečo, pa je klel na tihem. Zato je Stanko tako težko no-sil vrečo, da je bil ves ves moker, ko je prišel v farovž. Jur Šutej pa je bil bolj pameten in je le denar sprejemal. Čača Jurič se je prav bal, da bo kdo sebi kaj v žep ne dal, ker nima pravice tožiti za biro. Ko so prinesli vse v farovž, so po-ložili pred čačo Juriča kralja in on si je vse v svoj »notic« zapisal in je re-kl: bomo že videli, kaj bo za na-prej. Ko je Stanko odložil vrečo, si je globoko oddahnil, obrisal si je s čela krvavi pot in je rekel: »Gospod, rajše bi bil nosil 1000 hudičev, kakor pa to vrečo.« Tako smo biro za leto odpravili, čača Jurič Kralj pa nam še vedno vlada.

Še ena pesem.

(Iz vodiške okolice.)

Ko župnik je izvedel to, kaj ljudstvo govori, da s čudeži sleparijo, pokliče brž zdravnike tri.

Zdravniki se pripeljejo, Johanco vsi preiščejo, vse rane kažejo tako, da to naraven čudež bo.

O klerikalni dohtarji, o j kje ste vi študirali? Vse ljudstvo reklo je tako: ti dohtarji nič — ne vedo.

Pa rekli so duhovniki, ljudje Johanco gledajo, ker so neumni, zijašasti, lahko jih še povlečemo.

Ko Johanca je trpela župnik poleg nje je stal, kri iz ran je ven vrela, on je blagoslov dajal. Žene tiho so molile zraven glasno plakale, krog postelje so kleče hodile, in čudežev so čakale.

S krvjo so delale si križe z vodo so se umivale krog farovža cerkvene viže, procesje so prepevale.

Solze so ženske prelivale ko je čas slovesa bil, v veži pa so denar dajale, svetnice župnik je delil.

Dnevni pregled.

Za slovansko bogoslužje — Slovanski duhovni. V petek pred praznikom se je vršilo v Splitu ve-liko zborovanje tamošnjih in okoli-čanskih slovanskih duhovnikov. Zbo-rovanci so odločno nastopili proti od-redbi papeške kurije in splitskega škofa, ki sta vrgla slovansko bogoslužje iz cerkve. Slovanski duhov-niki so se uprli proti temu nasilju in hočejo varovati stare pravice slo-vanskega jezika do skrajnosti. Na zborovanju so sklenili slovanski du-hovniki, da bodo pretrgali zveze z splitskim škofom, da ne bodo nado-mestili starih slovanskih obredov in molitev z latinskimi in da bodo sisti-rali vse predpisane molitve za pa-peža, češ kar papež ne mara več slovanskih molitev v svojih cerkvah. Vsi ti sklepi so bili soglasno z veli-kim navdušenjem sprejeti in tudi javno objavljeni. O teh sklepih sta se obvestila tudi splitski škof in papeška kurija.

Umazanost Suftenblatta. Raj-hovske priljeznike zelo jezi postopa-nje dunajskega dijaštva, ki kaže iz-redne simpatije za Slovence Plečni-ka. Zato bi si radi pomagali z den-uncijacijami. Prof. Plečnika bi radi postavili pri vladi v zelo dvomljivo luč. Pa to še ni nič posebnega, ker smo takih aventur vajeni. Deklarirali bi hoteli Plečnika za propagatorja srbofilstva, in v ta namen so šli sti-kati v klub za pospeševanje umetniškega gibanja med Jugoslavnimi. Z razprtiimi črkami objavljajo, da je prof. Plečnik član kluba »also ein Slowene großslawischer Gesin-nung«, ki dela skupno s kiparjem Meštrovičem. Toraj je postal Bel-grad že sam dovolj za označbo srbo-filskega mišljenja. V lepe čase ja-dramo pod pokroviteljstvom avstrijs-ke cenzure.

Na dunajski akademiji upodab-ljajočih umetnosti vlada pravcata zmešnjava. Dijaki prirejajo protestne shode zaradi namestitve profesorja Bauerja, in zahtevajo, da ga vlada odslovi, na njegovo mesto pa naj pride Slovenec, prof. Jož. Plečnik iz Prage. Včeraj, 4. nov. se je vršilo zopetno zborovanje dijaštva, ki je ponovilo svoje zahteve. Ker ne more študentom rektorat do živega, gro-zi, da bo odvil vsem podpirancem štipendije. Dijaki obetajo brezobzir-nost in stavko.

— »Johanca« v karikaturah in pesmih — je izšla. Ekspediranje po vsej slovenski zemlji je v enem dnevu nemogoče, zato je smo to razde-lili na več dni. Vsi pridejo na vrsto. Danes se jo dobi v vseh ljubljanskih tobakarnah kot prilogo »Dnevu« z »Dnevom« vred za 16 vin. V parih dneh bo prepotovala vso slovensko deželo. Smo radovedni, kako bo švi-cala.

Nezadovoljnost tripelelente, predvsem Francije radi Avstro-Ogr-ske in italijanske presije v Atenah. Nota Avstro - Ogrske in Italije na grško vlado je izzvala v francosk. tisku ostre komentarje. »Matin« oz-načuje ta korak za nekorektnost na-pram tripelelenti in da je to izraz preziranja napram Franciji, Rusiji in Angliji, ki so Albanijo soustvarjale in kateri hočejo ravno sedaj dati tudi meje. O koraku Avstro - Ogrske in Italije pri atenski vladi, pravi »Mat-in«, da je značilno, da so zastopniki Avstro - Ogrske in Italije v Parizu, Londonu in Petrogradu pri ministrih zunanjih zadev izjavili, da bi bilo ze-lo koristno, če bi velesile, ki so stvo-rile na londonski konferenci sklep o Albaniji, napravile pri grški vladi v Atenah potreben pritisk, da morajo do konca tega leta vse one kraje, ki pripadajo Albaniji po sklepu medna-rodne komisije, grške čete zapustiti. O predaji kake note ni bilo nobenega govora, o tem ni niti poslanik Avstri-je, niti poslanik Italije ničesar ome-nil. Zato je korak Avstro-Ogrske napravil veliko iznenadenje, in to tem bolj, ker se Albansko vprašanje tiče cele Evrope. Clemenceau v svo-jem organu piše, naj tripelelenta kar pusti, da delata Italija in Avstro-Ogrska v Albaniji, kar hočeta, ker končno se vendar pokaže, da name-rava Avstro - Ogrska zasedenjem Severne Albanije odpreti sebi pot na Solun, med tem, ko bi si Italija z zasedenjem Valone in Santi Quarante zagotovila posest Južne Albanije. V Angliji se avstro - ogrska in itali-janska akcija smatra precej sumljivo. V političnih krogih se pravi, da s to akcijo rušijo vsi sklepi velesil glede Albanije. Druge pomoči iz tega položaja ni kot, da se ponovno skliče poslaniška konferenca. Med Petro-gradom, Londonom in Parizom se že vrše tozadevna pogajanja. »Times« obžaluje to akcijo Avstrije in Italije in pravi, da ste s to akcijo pokazali, da se hočete vmešavati v balkanske zadeve po svoji volji.

Kakor kranjski klerikalci, tako bi se tudi reški kapucini radi otresli Johance, sedaj, ko je nien švindel prišel na dan. Toda nič ne pomaga: Johanca je svoje čudeže v Vodicah kazala v prisotnosti duhovščine in imela svoje stanovanje v župnišču.

Nazaj, nazaj, don Rodrigo. Tako piše graški list in svari Avstrijo, naj si nikar ne naprti na svoja že itak ogrožena ramena, še sovraštvo Grške, ki je tako važen trgovski činitelj na Levantu. Za božjo voljo, le tega ne, le ne pustiti, da bi se Italija redila na naše stroške. Tako pišejo sedaj.

Balkan pred poroto. V Zagre-bu se je začela velika obravnava proti upravnim odborikom zavarovalnice »Balkana«, ki so poverili 162.391 K 20 vin. društvenega pre-moženja, zadeva je že deloma znana. Obravnava bo trajala več dni.

S prvim januarjem prihodnjega leta nastopi princ Wiede svojo novo službo v Albaniji kot knez. Kontrakt, ki ga je sklenil z velesilami, je v toli-ko nepopolen, da ne vsebuje nikake točke o — odpovedi.

Telegram prof. Plečnika na štrakujoče akademike: Dragi prijatelji! Pri zvestobi, ki ste mi jo iz-kazali, Vas prosim, premagajte se, častite avtoriteto! Vaš Plečnik.

Ustrelil se je infanterist Ludomil Labinovič. Nemški listi poročajo, da je vzrok samomora — neznan!

V ribniški dolini rastejo kandi-dati, kakor gobe po dežju. Posebno hud prepri bo med Sukljelem in Sku-bicem. Zadnjič so se v neki gostilni zaradi kandidatur hudo sprli. Dohili smo o tem sliko, ki jo bo v par dneh prinesel »Dan«.

Poroča se nam. Ravnokar sem slišal, da je bila Johanca iz Vodic tudi pri škofu Stankota v Sarajevu, da bi tam čudeže delala. Škof Stad-ler pa jo je s pismom poslal škofu Jegliču, češ, na Kranjskem pojde boljše. Škof je Johanco na to poslal v Vodicke k fajmoštru Žužku, kjer je začela svojo umetnost kazati.

Razpisane učiteljske službe. Ko-čevski okraj: Učno mesto na utra-kvistični dvorazrednici v Travi. Rok do 28. oktobra. — Novomeški okraj: Nadučiteljsko mesto na dvorazred-nici v Ambursu, voditeljska mesta na enorazrednicah v Gabrju, Selu pri Šumberku, Šmihelu pri Žužem-berku in Zvirčah, učna mesta na pe-trazredni dekliški šoli v Novem me-stu, na trirazrednici v Stopičah in v Podgradu - Mehovem, Rok do 20. novembra. — Logaški okraj: Uči-teljsko mesto na štirirazrednici v Grahovem. Rok do 17. novembra.

Javno predavanje v Kranju. Dne 4. t. m. ob 8. uri zvečer predava v poslopu cesarja Franca Jožefa gim-nazije v Kranju (učna soba v prtilič-ju, desno) profesor Makso Pirnat »O bistvu in pomenu izobraževalnih te-čajev« s posebnim ozirom na tečaje, katere priredi mestna občina Kranj v šolskem letu 1913—14.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu oktobru 1913 je 207 strank vložilo K 66.845.58. 153 strank vzdiglo K 47.676.44. 1 stranki izplačalo hip. pos. K 600. Stanje hranilni vlog K 2.070.771.59. Stanje hip. posojil K 1.604.260.25. Denarni promet za ok-tober 1913 K 277.774.10.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu oktobru 1913 je 206 strank vložilo 120.442 K 34 vin. 197 strank vzdiglo 103.361 K 36 vin., 8 stran-kam se je izplačalo posojil 29.050 K denarni promet 563.830 K 70 vin.

Podružnica sloven. planinskega društva v Kranju priredi v nedeljo, dne 9. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v sokol. dvorani koncert. Sodelujejo gđ. Pipca dr. Tavčarjeva (sopran), g. Anton Trošt (klavir) in slovensko pevsko društvo »Ljub. Zvon« iz Ljubljane. Vzporod koncerta je jako lep, zanimanje veliko. Vstopnice in besedilo so v predprodaji v trgovini g. Janko Sajovica v Kranju. Čisti do-biček koncerta je namenjen v pokrit-je stroškov za prizidek koč na Stolu (za takozvano dr. Kušarjevo sobo).

Slov. akad. društvo »Adrija« v Pragi je na l. občnem zboru izvolilo za XVI. tečaj sledeči odbor: Preds.: Vuga Jože, stud. phil.; podpreds.: Suša Vladimir, cand. iur.; blagajnik: Ozvald Anton, cand. ing.; tajnik: Ma-rinič Ivan, stud. med.; knjižničarja: Jenko Avgust, stud. phil. in Jagodič Šimen, stud. med.; časnikar: Bezljaj Miha, stud. iur.; gospodar: Švigelj Karl, stud. techn.; namestnika: Ko-goj France, stud. med. i n. Prašelj Iv., stud. techn.; preglednika: Marinič Fran, cand. med. in Abram Eduard, stud. techn.

Smrtna kosa med ameriškim Slovenci. V Osecoli, Mich., je umrla rojaku Ivanu Turku soproga, doma iz Vel. Jedriča ob Kolpi, v starosti 26 let. — V Yale, Kans., je umrl 28. septembra Jožef Menhard, doma iz Kamnika, v starosti 55 let. — V Johnstowne, Pa., se je ponesrečil A. Modic, doma iz Ivanjega sela pri Ra-keku. Star je bil 38 let. Dne 14. ok-tobra je padla v premogokopu naj škala in ga je ubila. Zapušča ženo in sedem otrok, katerih najstarejši je star 13 let, najmlajši pa tri mesece.

Požig. Dne 28. p. m. ponoči je izbruhnil ogenj v kajži Frančiške Murn iz Spodnje vrha, ki je vpe-pelil pod hlev, in kozolec, v katerem je bila krma in drugi poljski pridełki. Žrtev ognja je bila tudi krava in pre-šič. Skupna škoda znaša 1270 K. Na sumu požiga je 18letni posestnikov sin Jože Radin, ki ga je orožništvo aretiralo.

Aretacija. Pred dvema mesece-ma je zapustil 25letni oženjeni dela-vec Jovo Kolumžija iz Snovoja, v okraju Dolnji Lapac na Hrvaškem, svojo ženo, šel je na romarsko pot na Trsat in je pod goljufivimi pre-tvezami odpeljal neko šestnajstletno deklico. Falot je šel z dekletom prek Ljubljane v Heb na Češko, kjer je z njo nekaj časa živel. Pretekli petek pa sta se vrnila oba v Ljubljano in sta se predstavila policiji kot člove-ka brez strehe. Policija ju je aretirala in izročila deželnemu sodišču.

Prijet lat. 18letni hlapec France Žvokelj je vlomil te dni v odsotnosti domačih ljudi v hišo posestnice Ma-rije Bruner iz Zaklanca pri Vrhniki in je ukradel iz zaklenjene omare 32 kron. Z ukradenim denarjem je Žvokelj kupil samokres in naboje. Ostali denar je zapravil v raznih go-stilnicah. Fanta so aretirali in izro-čili okrajnemu sodišču na Vrhniki.

Nasilen tašt. Posestnika Matijo Kršinarja iz Osredka je te dni nje-gov tašt, 60leten stavec, v prepiru sunil z nožem v levo roko in ga tež-ko poškodoval.

Drag spolec. Delavec Anton Harlec iz Dolskega je popival te dni v neki gostilni v Mostah pri Ljub-ljani. Precej vinjen je zapustil okrog dveh ponoči gostilno. Ker mu je bilo slabo, je šel spat na bližnji kozolec. Ko se je mož prebudil, je zapazil, da mu je nekdo ukradel iz hlačnega žepa denarnico, v kateri je bilo čez šest kron denarja. Tat mu je odnesel tudi srebrno žepno uro z navadnim pokrovom, ameriško verižico in dežnik. Orožništvo tatu zasleduje.

Zaradi bede. V Monakovem je storil zdravnik Heilmayer grozno dejanje. Z operacijskim nožem je umoril sebe, ženo in dva otroka. Pu-stil je pismo, v katerem pravi, da ga je prignalo pomanjkanje k temu ko-raku.

Angleški kralj pogostil delavce. Angleški kralj je priredil obed 500 delavcem, ki so pomagali pri delih v Buckingham-palači. Po obedu je kralj podaril vsakemu delavcu nivo in zavol tobaka.

Mrtvega so našli. Preteklo so-boto popoldne so našli v Nanoš 23letno posestnikovo hčer M. Turk iz Hrenovce pri Trnovem na No-tranjskem mrtvo — utopljeno. Umrla je prejšnji večer zapustila doma-čo hišo. Napram domačinom se je iz-razila, da bo izginila in da je ne bô nihče več videl. Na truplu se pozna, da ne gre tu za nobeno nasilnost in da je Turkova v navalu blaznosti skočila v potok, kjer je utonila.

Zločin na predvečer Vseh svet-nikov. V Canjačah se je neki tamošnji gostilničar sprl s svojim pastorkom zaradi dedščine. Tudi pretekli petek zvečer je prišlo med obema do pre-pira, v katerem je gostilničar pogra-bil sekuro in jo zagnal za svojim pa-storkom. Ta se je pa izognil in ga sekira ni zadela, pač pa učiteljica Ana Tillacher iz Glanhofna, ki je ravno isti trenutek stopila v hišo Učiteljica, ki je dobila veliko rane na glavi, se je zgrudila nezavestna na tla. Prepeljali so jo v splošno bol-nišnico v Celovcu. Nasilnega gostil-ničarja so pa zaprli in izročili dežel-nemu sodišču.

Nezgodna na cestni železnici. Dva vozova električne cestne žele-znice v Toulonu sta trčila. 15 oseb je težko ranjenih. 2 osebi sta umrli, več oseb ima lahke poškodbe.

Eksplozija. Iz Škodove tovarne v Plzinu so preiskovali top s 7 in p-centimeterskim kalibrom. Delavec so odnesli en naboj v delavnico, kjer je eksplodiral. 1 mojster in 2 delavca so bili mrtvi na mestu, 2 sta težko ranjena.

General umoril natakarka? V Madridu so aretirali inspektorja vo-jaske zdravstvene komisije genera-la Guigerre. V generalovem stano-vanju so našli umorjenega natakarka Imrego. Sumijo, da je general skriv-umora.

Velik požar. V beljaški okolici je pogorelo veliko posestvo, obsto-ječe iz hiše in več gospodarskih po-slopj, last pesnika Zauchenber-gerja. Ogenj se je razširil tako na-glo, da ga je bilo nemogoče poga-siti. Domačini in združeni gasilci več požarnih bramb — vojaške po-moči ni bilo — so ogenj omejevali. Zgo-relo je skoro vse. Škoda znaša čez 15.000 K in je pokrita z zavaroval-nino komaj za polovico. Kako je ogenj nastal, še ni znano, govore pa po sosesčini, da je bil nalašč podtak-njen.

Po 26 letih priznal umor. V fe-bruarju leta 1887 je umoril nekdo v okolici Volšperka na Koroškem kme-ta Pröbstla v njegovem stanovanju in ga oropal. Dobil je le 12 K. Sestra umorjenega kmeta je slišala ponoč-klince na pomoč, hitela je iz svoje so-be, a tuj mož jo je zgrabil in zakleni v izbo. Nato je skočila skozi okno in poklicala sosedo na pomoč. Ko so pa vdrli v Pröbstovo stanovanje, je bi-ta že mrtve, o morilcu pa nikaršnega sledu. Pred nekaj dnevi se je pa iz-dal kmet Reinhard v neki gostilni Orožništvo je zbralo proti Reinhard-tu toliko obtežljivega materiala, da so ga aretirali. Pri zaslišanju je pri-znal Reinhard, da je pred 26. let umoril Pröbstla.

Ljubljana.

—Ljubljanci sedaj imate V besedo! Ob času katoliškega shoda so vpili klerikalci, da bodo ljublan-ske meščane kot podgane zapodili v kanale. Ljubljanci izpolnite seda ob volitvah svojo dolžnost, ter zapo-dite klerikalno vsiljivo svojat v ka-nale! Klerikalci so škodljivci kot podgane, zato pa ž njimi tja, kamot spadajo!

— Klerikalni agitatorji letajo po Ljubljani od hiše do hiše, ter z raz-nimi ljubljani hočejo prepričati ljub-ljanske zavedne meščane o »vrli-nah« klerikalne stranke. Z veseljem moramo konstatirati, da povsod do-bijo zaslužen brc, kajti ljublan-čani vedo, da klerikalci hočejo ljub-ljanske meščane uničiti!

— Vsak Ljubljane, ki ima ko-ličjak moške časti v sebi, ne bo volil klerikalnih koritarjev in breznačaj-nežev! Vsak kdor ima pošteno slo-vensko srce se ne bo dal podkupiti, da bi oddal svoj glas klerikalnemu kandidatu t. j. zastopniku one stran-ke, katera je spravila deželo Kranj-sko na kant, poskuša vsak trenotek uničiti Ljubljano, ki podpira preše-stvo svojih voditeljev, izmed katerih so nekateri oženjeni, drugi pa kato-liški duhovni in profesorji morale! Ljubljanci storite svojo dolžnost ter zadušite in potepajte to zalego.

— Vsi Slovenci naj kot en mo-d nastopijo proti, za slovenski narod pogubonosni klerikalizem! Ljubljan-sko občinstvo naj porabi nedeljske izlete v okolico zato, da tudi agitira za dobro slovensko stvar! Vsi Slo-venci naj imajo pred očmi zločine in sleparstva katere so klerikalci za-grešili tekom zadnjih let! Na pogl-belj klerikalnim izžemalcem in sle-parjem!

In hoc signo vinces!

Novo! V tem znamenju bodeš zmagal!
Ta slika ima tudi slovenske napise. **Novo!**

Predvajanje te velikanske zgodovinske zgradbe

od petka dne 7. do četrta 13. novembra
Velikanski cirkuski prizori. Izpreobrnitev h krščanstvu. Trpinčenje kristjanov.
Cesar Konstantin sprejme krst. Prikažen sv. križ. Bitka pri Laksu Rubra. Angeli
se prikažejo in strašijo poganke bojevnik. Cesar Konstantin porazi Maksencija.
Šolski mladini priporočljivo.

v Kino-IDEAL v Ljubljani

Predstava traja 2 uri. Vsak dan od 1-3, 3-5, 5-7, 7-9 in od 9-11.
7 dni! V nedeljo tudi ob pol 11. zjutraj. **7 dni!**
Cene: K 1.90, 1.60, 1.30, 1, -60.

— Zločinci! Ko so klerikalci videli, da v Ljubljani ob volitvah ne bo mesta, so začeli iz svoje gadje hudo bič obrekovati ljubljanski mestni magistrat. Dokazalo se je, da so njihove laži o magistratu eden najnesramnejših volilnih manevrov. Slovenski klerikalci ali se spominjate denarjev dobroteljskih zavodov, katerega so imeli vaši voditelji v rokah? Zločinci spadajo v ječo!

— Kaj je v Ljubljani vse moglo? V neki gostilni na Rimske cesti zahtevam »Slov. Ilustrovani Tednik«, a natakariča mi prinese dunajski »Šund« »Das interessante Blatt«. Slovenska gostilna ima nemške časopise, slovenskih pa ne! Ljudje bodite vendar malo bolj zavedni in ne tolcite sami sebe po zobeh.

— Lumparija se nadaljuje. »Slovenec« — sedaj v dobi, ko se mu ne more nič hudega zgoditi pred sodnijo — si izmišlja še naprej o nerednostih, ki se baje vrše na magistratu. Ne pove pa niti enega dejstva ne. Le sumnič in vliiva gnojino na gosp. župana. Bojazljivo lopovi, ki si ne upate svojih trditve pred sodnijo dokazati. Najboljši dokaz, da lažete. Nesramno lažete.

— Dobro je »Slov. Narod« zavrnil »Slovenčeve lumparije«, ko pravi, da če bi bile na magistratu nerednosti, bi jih moral odkriti že komisar Laschan. Toda ta je izjavil, da je našel na magistratu vse v najboljšem in najlepšem redu. Falot pri »Slovencu« pa govori o nerednostih, ki so se vršile leta in leta. Pasji bojazljivci, ki nimate poguma nastopiti dokaza resnice.

— Reklamirajte. Naprednjaki, ki si je včeraj ogledal volilne imenike nam je sporočil, da mnogo naprednjakov ni v volilnih imenikih, in da se naprednjaki za volilne imenike premalo zanimajo. Nasprotno pa klerikalci neprestano brskajo po njih. Naprednjaki, pogledajte, če ste vpisani v volilski imenik.

— Volilski imeniki za bližajoče se deželnozborske volitve so dogotovljeni in so od danes dalje skozi osem dni javno razgrnjeni vsakomur na vpogled v mestni posvetovalnici in sicer od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. V splošni kuriji, ki voli dne 1. decembra, je 6683 volilnih upravičencev, ki so razdeljeni na osem volilnih komisij in sicer šteje: I. volilna komisija (Poljanski ali šolski okraj) 673 volilnih upravičencev; II. (Šentjakovski okraj) 959; III. (Dvorski okraj) 1386; IV. (Kraško in Trnovo) 671; V. (Kolodvorski okraj) 1497; VI. (Zapadno od Dunajske in severno od Franca Jožefa ceste ležeči del mesta) 599; VII. (Predkraj) 426; VIII. volilna komisija (Vodmat 472 volilnih upravičencev. V mestni kuriji, ki voli dne 16. decembra, je 4918 volilnih upravičencev, ki se porazdelijo na štiri volilne komisije in sicer: Ljubljana mesto 1. del: I. volilna komisija (Dvorski okraj) šteje 1397 volilcev; II. volilna komisija (Šentjakovski okraj in Predkraj) ima 1209 volilnih upravičencev. Ljubljana mesto 2. del: I. volilna komisija (Kolodvorski okraj) šteje 1441 volilcev; II. volilna komisija (Šolski ali Poljanski okraj z Vodmatom) pa ima 871 volilnih upravičencev. Vsi reklamacijskega postopanja se ugotovijo navedene številke še nekoliko izpremeniti.

— V »Slovencu« z dne 13. oktobra med ljubljanskimi novicami »Knjiga zapečatena s sedmimi pečati se odpira«, se nesramni dopisnik zopet v mene zalotava, češ, da meni mestni magistrat kar vsiplje denarne podpore. Izjavljam, da ne dobim in jo do danes tudi še nisem dobil nikake podpore, ker iste tudi prosil nisem; če sem pa uslužbenec mestnega magistrata, da mi isti moj pičli zaslužek izplača, to vendar še ni nikaka podpora. Nesramni dopisnik naj bi se raje preje pripravljal, ali sem jaz vpisan kot uslužbenec ali kot ubožec, in potem bi se gotovo ne zalotaval pri vsaki priliki v mene. Dopisnik naj bi raje pogledal, kako in komu se dele podpore pri deželnem odboru, potem bi mu svetoval, naj pomete smeti najprvo pred svojim pragom. Mestni magistrat tudi nima toliko denarja, da bi ga kar metal stran, kakor ga ima sleparska S. L. S., ki mi je vsiljevala polno bankovcev v roke, da bi za njo agitiral; bila je od mene odklonjena; priče na razpolago. Toliko za danes — Orosi. Verčič.

— Da bo konec, pod tem naslovom je prinesla »Edinost« dokaz resnice, da je res »Učiteljska Tiskarna« še pred 17. marcem ponudila nekemu gospodu iz »Edinosti« uredniško mesto pri »Dnevu«. Posebno

»sijajna« ta ponudba ni mogla biti, ker je oni gospod ni sprejel. Toliko da bo konec.

— Slovensko gledališče. Zagrebška opera se je predstavila včeraj našemu občinstvu z znano Verdijevo Traviato in je rešila svojo nalogo briljantno. Od sodelujočih naj omenimo samo glavne tri: g. de Strozzi (Violetta Valery), g. Lowczyńskiego (Alfred Germont) in g. Kondrackega (Georgeo Germont), ki so občinstvo kar očarali. Tudi ostali sodelujoči so bili popolnoma na mestu. Občinstvo zategadelj ni štedilo s pohvalo in zastor se je moral po vsakem aktu opetovano dvigniti. Da je bila predstava krasno zaokrožena in je med orkestrom in odrom vladalo potrebno soglasje, je zasluga kapelnika g. Nikola pl. Fallerja, ki ga je občinstvo kot po celem jugoslovanskem svetu znanega in priznanega odličnega glasbenika takoj v začetku pristrčno pozdravilo. — Gledališče je bilo do zadnjega kotička razprodano.

Danes ob 6. zvečer je občni zbor podpornega društva »Domovina« v mestni posvetovalnici.

— Moste. Volilni imenik je izpostavljen od 3. do 5. popoldne. Veliko naprednjakov je izpuščenih, med njimi tudi taki, ki plačujejo veliko davka. Opozarjamo, da se vsakdo sam prepriča, če je vpisan, sicer bo prikrajan.

— Straža pred deželnim dvorcem. Poroča se nam, da hodi pred dež. dvorcem stalno policijski stražnik gor in dol. Ljudje ne vedo, ali je to častna straža za deželnega glavarja, ali varnostna straža za dež. blagajne. Včasih take straže ni bilo treba.

— Slavno uredništvo! Ko je dr. Schusterschitsch stopil v politično življenje, se je izrazil napram svojim prijateljem v stari Švicariji v Tivoli sledeče: »Danes se imam odločiti, ali grem k naprednjakom ali klerikalcem? Jaz grem h klerikalcem, tam je več voljav in generalov, torej tudi več zaslužka.« Po tem motu je vstopil v politično življenje. Na to odločilno besedo se spominjajo še njegovi prijatelji. Tipičen je ta izraz koristolovstva. In pogledimo vse pravke te stranke, niti enega ne najdemo, kateri bi se tega gesla ne držal. Povejte mi enega, potem plačam 100 kron za »Stražo«. — En stari naprednjak.

— K včerajšnji notici, kdo ima zaslug, da so se odkrile volilne sleparije, opozarja nas prijatelj našega lista, da je naš poročevalec najbrže zamenjal osebo g. Češnovar iz Kolodvorske ulice z gospo Češnovar na Starem trgu, ter ima ta znanje s Salezijanci. Resnica je in ostane, da je pošten slovenski izvožček odkril sleparije klerikalnih čudotvorcev.

— Simon Gregorčičeva javna knjižnica, Wolfova ulica 10. I. Meseca oktobra je bilo izposojenih 2210 knjig, torej povprečno 71 knjig na dan. Knjižnica je štela koncem meseca 6223 izvodov. Vodstvo knjižnice opozarja slovensko občinstvo na to največjo ljubljansko ljudsko knjižnico. Pristopna je vsakomur. Na razpolago je vsa slov. in svet. literatura.

— Danes se odpre »Ruski kružok«. Kdor se hoče učiti ruščine, naj pride zvečer v »Mestni dom«.

— Pisarna gostilničarske zadruge ljubljanske in bolniških blagajne se nahajajo poslej na Mar. Terezije cesti št. 8. Ravnotam se nahajajo tudi pisarne Gostilniške zadruge za ljubljansko okolico in Deželne zveze gostilničarskih zadrug.

— Gospod Luka Breskvar, vodja tiskarne Blasnikovih dedičev, praznuje 50letnico svojega delovanja v tiskarski stroki. Čestitamo na rednem jubileju!

— Zanimiva iznajdba. V izložbenem oknu tvrde Maček & Komp. v Ljubljani (poleg kinematografa) so razstavljeni svetovno patentovani dvojni glavni, izum g. Antona Masle, železničnega uradnika v Ljubljani, česta na Rožnik, 41, ki je tudi že prišel z izdelovanjem dvojni. Zanimivo je, da so poskušali dvojni glavnik glasom beležkov patentnih uradov že pred 45 leti in pozneje v različnih evropskih in ameriških državah. Kljub vsej preprostosti sedanje iznajdbe, so smatrali to za nemogoče in so vsi tedanji nešteti poizkusi — popolnoma ponesrečili. Dvojni glavnik se odpre v laseh sam in dvigne lase, oziroma frizuro, v poljubno dolženo višino. Je splošno lepotilno sredstvo, ker napravi s tem, da dvigne lase, dame priljubljenejšje. Ne krasi le boljše dame, kot lasne podloge, ampak vse dame brez razlike stanu in starosti. Ne povzroča vročine, kot lasne podloge, ampak vsled

dostopa in kroženja zraka — še hladji. Ne povzroča izpadanje las, kot lasne podloge, ampak vsled dostopa in kroženja zraka — lasiče še krepki. Ne vzame vedno mnogo časa, kot las. podloge, ampak le nekaj trenotkov. Dobi se pri izdelovalcu in pozneje v raznih trgovinah.

— »Sokol Moste pri Ljubljani« priredi v nedeljo dne 9. t. m. pri br. Krušču v Udmatu Martinov večer z različnim spredom. Začetek ob 8. uri. — Prijatelji sokolstva vladno vabljeni. Vstop prost!

— Martinov večer pevskega društva »Slavec«, ki se vrši v nedeljo dne 9. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma« bode nudil obiskovalcem novo stran društvenega delovanja. V poslednjem času se je »Slavec« vsestransko razvil in nastopi poleg krepkega moškega zbora, prikratk novoustanovljeni društveni ženski zbor, tako da broji sedaj »Slavčev« pevski zbor nad 60 pevk in pevcev, kateri nastopijo na tem večeru v skladbah, katere omenimo prihodnjič.

— Spodnja Šiška. Izgubila se je denarnica z manjšo vsoto od gostil. pri Kordinu do Kauškovce ulice št. 108. Pošten najditelj odda proti nagradi gostilničarki g. Maurar.

— Zlata ura se je izgubila od Posavja (Florjančka pa do Ljubljanskega kolodvora) v nedeljo med 5. do 6. uro. Kdor jo najde, se prosi, da jo prinese v uredništvo »Dneva«.

— Vsihril berač je Luka Lampič, ki je svoj poklic pekovskega pomočnika čisto zanemaril in hodil prosjačit po hišah. Doma je iz Šent Vida nad Ljubljano. Okrajno sodišče bo imelo z njim opravka.

— Radi potepuštvu je pretekli petek aretirala policija 25letno Stefanijo Čopek iz Košane in jo izročila deželnemu sodišču.

— Pravega tička je zasledila policija v Spodnji Šiški v osebi Antona Očepca, ki ga je sodišče že večkrat iskalo radi raznih lumparij.

— Mlada tatrica. Nekaj dam iz Ljubljane je bilo pri neki predstavi pri Preski blizu Medvoda ukradeni ročne torbice 24 kron. Nekega dvajsetletnega dekleta, ki je bilo na sumu te tatvine, je tukajšnja policija aretirala. Mlada tatrica je skoro ves denar že potratila.

— Tatvine. Tovarniški delavki Mariji Ovijačevi je bilo ukradeni v tobačni tovarni 28 kron. — V restavraciji na južnem kolodvoru uslužbenca natakarija Mihaela Deželaku je bila ukradena poštno-hranilnična knjižica, na katero je bilo naloženih dvajset kron. — Neznani tat je ukradel blazpu Janezu Igliču, ki stanuje v Rožni dolini, iz hlačnega žepa deset kron.

— Umrli so v Ljubljani: Miroslav Lenč, sin jetniškega paznika, 8 mesecev. — Ivan Zupančič, tovarniški delavec in posestnik, 28 let. — Franc Westernmayer, delavec, 50 let.

— Slovenski napisi za film »In hoc signo vinces«. Naše podjetje kino »Ideal« se ni ustrašilo stroškov in si naročilo slovenske napise za film, seveda ni to pri navadnih »sporedih« mogoče, ker stroški za nabavo so previsoki, ker se ne morejo vporabiti ti napisi nikjer drugod. Napisi za ta film imajo dolgotoko 400 m in stanejo približno 450 kron in je taka nabava le pri takem izvanrednem filmu mogoča, kjer se računa na večji poset.

— In hoc signo vinces. »Neue Freie Presse« je pisala: Predvčerajšnjim so prvič predvajali ta film pred vabljenim občinstvom. Vtečena je v njem presenetljiva antika, čas budočega se krščanstva. Drama, ki spretno razvršča okoli izpreobrnitve Konstantina, dušeslovne motive in kulturno zgodovinske date je tehnično prav dobro zamišljena. Učinkoviti naravnih posnetki se menjajo s slikovitimi notranjsčinami, izborna predstavljanje pa privaja do silnega učinka vseh človeških lastnosti; ljubezni in sovraštvo, čistost in vernost. Prizori s celimi množicami ljudi kažejo na dobro režijo in živo realitiko. Bijejo se viteški boji, vzpizirajo gladjatorske igre, obredi prvih kristjanov, kateri obhajajo orgijastiške slavnosti. Pri tem je pa skrbno gledano na vzpiziritev in slog zgodovine. Občinstvo je ta novi film sprejelo z odobravanjem. Ta vlezanimiv zgodovinski film se bode predvajal od 7. novembra dalje, skozi 7 dni v kinematografu »Ideal«.

Podjetje se ni ustrašilo ne truda, ne stroškov in je dalo napraviti na film slovenske napise, samo da zadovolji obiskovalce. Cene zvišane. Predstave vsak dan ob 1, 3, 5, 7, 9. Šolski mladini se priporoča.

Pozor volilci!

Pravkar smo izvedeli, da je nek klerikalni župan v ljubljanski okolici občinskemu tajniku zapovedal, da mora iz volilnega imenika vse naprednjake izpuštili. To nečuvno volilno sleparstvo pa ni edino.

Povsod po deželi se godijo take sleparije. Zato naj se vsakdo prepriča in reklamira, če ni v imeniku zapisan.

Slovinci v Ameriki.

Proslava ameriške svobode. — Velikanska slavnost v Clevelandu. — Slovenci spoštovan narod. — Ameriški guverner pozdravlja slovensko trobojnico. — Naprej zastava Slave.

Dne 17. septembra t. l. je minilo 100 let, ko je general Perry v petih urah zmagal Angleže in s tem zagotovil Zedinjenim državam svobodo in mir. To stoletnico so v Clevelandu slavnostno praznovali in udeležili so se je v častnem številu tudi naši rojaki.

Za slavnost so se delale velike priprave. Župan je ukazal vsem tovarnam in trgovinam, da morajo biti ta dan zaprte. Prišel je v mesto tudi bivši predsednik Taft in predsednik Wilson. Poleg teh dveh je prišlo 7 guvernerjev. Slovenci so se na parado lepo pripravili — saj jih živi do 30.000 v Clevelandu.

Pomen slavnosti.

Časopisi so pisali o slavnosti sledeče:

Ne samo v državi Ohio, ampak po vseh državah, ki meje ob velikanska ameriška jezera, se bo vršila slavnost ob stoletnici, odkar so Amerikanci se konečno otresli jarma tujih narodov, odkar imamo mir pred sovražniki, in odkar se Zedinjene države ne bojujejo več in ne ožorčujejo, kakor to delajo vlade v Evropi, kjer narod plačuje krvni davek. Sto let je minilo, odkar je Amerika v resnici svobodna. Sto let je minilo, odkar v resnici praznujemo ameriški mir med narodi. V stari domovini nismo mogli najti življenja, stiskani smo bili, tlačeni kot sužnji. Preselili smo se na svobodna ameriška tla, kjer lahko odkrito in natančno izrazimo vse svoje mnenje, kjer se svobodno gibljemo. In sto let tega svobodnega mira se bo praznovalo v sredo 17. septembra ob priliki največje parade, kar jo je še videl svet, najsibo kjer hoče.

Ameriški župan o Slovencih.

Na slavnost je povabil clevelandski župan Baker tudi Slovence s sledečimi besedami:

Pričakujem od Slovencev, ki so danes ponos našega velikega Clevelanda, da stopijo v polne vrste in pokažejo svojo moč, da vidimo vsi Amerikanci, da je Slovenec v Clevelandu moč in sila, dostojen in pravi človek, ki se zaveda svoje dolžnosti. Slovenci, je dejal župan Baker, pridite na velikansko ameriško slavnost, ko se praznuje stoletnica miru v Zedinjenih državah. Poznamo vašo moč, poznamo vašo naprednost, in zato vas vabim, da se meni pridružite in tako pomagate to slavnost miru poveljati.

(Tako je govoril o naši narodnosti clevelandski župan, to je župan nadmilijonskega mesta. Kako pa o nas sodijo doma, v naši domovini!)

Slovenski časopisi.

so potem pozvali naše rojake s sledečimi besedami:

Dragi rojaki, nikjer ne moremo dobiti večjega priznanja, kakor od glave celega mesta. V Clevelandu upoštevajo Slovence, poznajo jih povsod. Ameriški angleški časopisi bodo po paradi posvetili cele strani samim Slovencem, da jih prikažejo ameriškemu 100milijonskemu narodu, kako dobri in pridni ljudje so. Zato je pa naša sveta dolžnost, da brez ozira na vse zapreke, stopimo kot en duh in moč v vrste ter se pokažemo pred svetom. V Clevelandu imamo največ prilike, da napredujemo, in tu v Clevelandu bomo zahtevali, ko pokažemo svojo silno moč, da se nam daje povsod odlično mesto kot Slovincem.

Poročilo o slavnosti.

Slavnost je krasno uspela. Časopisi so poročali:

V sredo se je vršila velikanska parada ob priliki stoletnice Perryjeve slavnosti. Vsakdo je že naprej vedel, da bo parada nekaj velikanskega, toda, da bi kljub dežju dosegli tako velikanski uspeh, ni bilo priča-

kovati. Nad 100.000 ljudi, vseh narodov in poklicev je bilo pri koračanju, na tisoče krasno okrašenih voz, bajne slike, predstavljajoče šege in običaje raznih narodov, številne godbe, vse je imelo velik in odločilen vpliv na vse gledalce. Parada je bila dolga deset milj. Gledalcev je bilo nad pol milijona. Vsak prazen kotiček na cesti, vsako okno, vse je bilo zasedeno. Župan Baker, guverner Cox in mnogo drugih odličnih gostov je potrpežljivo čakalo nad štiri ure, da je prišla vsa parada mimo. Kaj enacega Cleveland še ni doživel, in teško bo še kdaj spravil enako paradno skupaj. V Clevelandu je prišlo na ta dan skoro 200.000 gostov iz vseh krajev.

Slovinci v vrstah.

Zgodaj zjutraj so se začeli že zbirati Slovenci; bilo jih je prvotno do 3000 v paradi, bilo bi jih še enkrat toliko, da jih ni prestrašil dež, ki je pomalem rosil. Ob polni eni se je sprevod začel premikati. Posebno lep je bil voz, na katerem je sedelo 16 Slovencev v pristnih narodnih nošah. Krasno je bila ozaljšana Grdinova avtomobil ambulanca, in kakor je prišlo poročilo iz mesta, je bilo enoglasno mnenje, da je bila med ambulanci najlepše okrašena Ordinova, za kar dobi tudi darilo. Naroda slovenskega se je zbralo toliko, kot že dolgo prej ne. Slovenec se je dobro postavil ra dan, in hipno ploskanje ob vrstah, ko so prikorakali Slovenci Sokoli, dr. sv. Alojzija in sv. Lovrenca v uniformah ter ostala društva, je bilo znamenje, da so Slovenci se pokazali. Lepo je bilo videti guvernerja in župana ter vse druge dostojanstvenike, kako so se odkrivali slovenskim trobojnicam, ki so korakale mimo njih. Slovenski Sokoli so se častno udeležili z zares dostojnim in številnim nastopom kakor tudi vsa druga društva s številnimi zastavami. (Tako spoštujemo nas v Ameriki! Ameriški guvernerji so malo več, kakor n. pr. pri nas dež, predsedniki in kako spoštujemo naše rojake, kljub temu, da so priseljenci — tuji!).

Cela prireditev je bila sijajna, in posebno moramo pohvaliti slovensko godbo, ki je v resnici izvrstno igrala najlepše komade, proti koncu parade, pa je zaigrala še »Naprej zastava slave« in vsakdo je dvignil korak hitreje, dokler se parada ni razšla. Vzpričo velikanske množice ljudi, se je pripetila ena sama nesreča; ko se je podrla tribuna na Superior ave, in je bila ena oseba ubita, nekaj ranjenih. Zgubilo se je kakih 10 otrok na katere starši niso pazili, pa vendar je policija privedla vse na prave prostore.

Tako poročajo listi o tej slavnosti. Nas veselijo, da se naši rojaki v Ameriki združujejo, da uživajo dobro ime in da pokažejo s svojimi nastopi, da so ponosni na svoj rod. To je znamenje, da v svoji novi domovini ne pozabijo na svojo nesrečno staro domovino.

Petnajstletna mati — pred poroto.

Porod in umor.

Pred letom je rodila neka 15-letna plesalka v Parizu, z imenom Lucija Ducarose otroka. Iz strahu je v hipni zmedenosti otroka zavila v rjuho in ga zadušila. Nato je položila truplo v koš, tega pa v omaro. Zločin pa je prišel s časom na dan, in te dni je stala komaj 15letna mladenka pred pariško poroto.

Razprava in zasliševanje.

Pred porotnim sodiščem je babetka izpovedala, da je izvršila umor v razburjenju. Zato ni za svoj čin odgovorna. — Dete so seveda čez nekaj dni našli med perilom v omari in tako se je pomnožilo število umorov, nakar so mlado mater zaprli. Preiskovalni sodnik je zadevo natančno raziskal in našel, da sta krivi umora tudi njena mati in babica. Ti dve sta ji nasvetovali, naj deteta zadavi, da se izogne zlim govoricam, ki se bodo v nasprotnem slučaju o njej gotovo širile povsod. Dekle je ubogalo in izpolnilo nasvet.

Razsodba.

Po dolgih posvetovaljih in preiskavah se je sestel sodni dvor k posvetovalju. Dekle so z ozirom na njeno nezrelost in nepremišljenost oprostil in sklenili, da jo dajo za nekaj časa v poboljševalnico. Zadolžni so z razsodbo ji je rekel sodnik ob koncu razprave: »Razsodišče je imelo z vami usmiljenje, ker ve, da

je še čas, ko lahko krenete na pravo pot iz današnjih nevarnih cest. Skušajte postati poštna žena, da bo izbrisan greh, ki je že tako zgodaj obremenil vašo dušo, ker čas je še, da se očisti madež, ki je sedaj na vaši prošlosti! Če srečate kje priliko, da najdete poštnega človeka, ki bo imel dobre ramene in vas poprosi za roko, ne odrecite se sreči, ki vas morebiti čaka. Lahko se pripeti, da postanete poštna mati in boste z zadovoljstvom mislili na ta trenutek, ko vam je položil na srce besede mož, ki ima izkušnje v življenju. Tedaj bo pozabljen tudi ta umor in v obeh meščanov boste spoštovana žena in mati.

Dekle se je v ganjenosti zahvalilo za razsodbo in nauk plemenitega moža, ter sklenilo, da zapusti svoje dosedanje življenje ter skuša zadostiti dolžnosti pravega človeka.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

AVSTRIJSKA POLITIKA.

Dunaj, 4. novembra. Danes popoldne je prišel na Dunaj predsednik rusinskega kluba dr. Levicky. Kakor je razvidno iz njegovih izjav, tedaj šance v Lvovu niso nič kaj ugodne. Odločitev pade jutrajšnjem. Rusini predlagajo, da mora biti centralna kompromisna predloga volilne reforme v deželni zboru rešena pred ali pa vsaj istočasno s finančnim predlogom v zbornici. V to svrhu naj bi bile vspeoredne seje: nekaj dni naj bi bilo odločenih za deželni zbor, nekaj za parlament na Dunaju. Rusini pravijo, da more biti volilna reforma v odseku odpravljena v eni seji, v plenumu pa v 2-3 sejah. Predlogi Rusinov pa zadevajo ob nasprotje vseh poljskih strank. Vprašanje je, če se bo Korytovskemu posrečilo doseči s pogajanjem kakšen uspeh.

OGRSKA POLITIKA. KRAVALI.

Budimpešta, 4. novembra. Danes so se v ogerski »zbornici« zopet ponovili kravali, ki jih je venčala parlamentarna straža s proslulim Gőrejem na čelu. Ko so ti vstopili v zbornico — na klic Tiszin seveda — je opozicija, ki je preje očitala, da večina nima pravice sklepati zakonov, ker je bila izvoljena z denarji, ki so bili ukradeni iz državne blagajne, zaklicala: v kasarnah ne zborujemo in je odšla, nakar je »zbornica« zborovala.

Budimpešta, 4. novembra. Komisar Skerlec je imel konferenco s Tiszom. Še sedaj ni prišlo do nikakih sklepov.

Budimpešta, 4. novembra. V brambnem odseku so bile sprejete brambne predloge, v splošnem in v podrobnostih.

MEKSIKA. ULTIMATUM.

(»Sl. N.«) New York, 4. novembra. Iz Mehike poročajo: Poslanik Zedinjenih držav je v nedeljo izročil mehiškemu predsedniku Huerti ultimatum, v katerem zahtevajo Zedinjene države, da Huerta odloži predsedništvo in ne zapusti niti volnega ministra Blanqueta, niti kakega drugega člana kabineta za svojega naslednika. Huerta na ta ultimatum še ni odgovoril. (Blanquet je eden izmed onih 6 vojakov, ki so tvorili detachment, ki je ustrelil bivšega mehiškega cesarja Maksimilijana).

London, 4. novembra. Zedinjene države so na vojno popolnoma pripravljene. 7 vojnih ladij je pripravljenih, vsak čas stopi lahko en milijon milice pod orožje, tako, da bo Huerti v kratkem času zadan smrten udarec. Častniški krogi so čisto brez skrbi, kar se tiče izida.

GRŠKA IN TURČIJA.

Carigrad, 4. novembra. Diference, ki vladajo med obema državama, se tičejo turških vojakov grške narodnosti, ki kot dezertirji služijo v grški armadi, dalje Grkov, ki žive v Turčiji in vakufov.

SRBIJA.

Belgrad, 4. novembra. Moratorium za menjice velja do 30. januarja prihodnjega leta.

Belgrad, 4. novembra. Nemška akcijska družba Berger je poverjena s trasiranjem železniške proge Skoplje - Bitolje.

Belgrad, 4. novembra. Ob ogrojeni udeležbi se je vršil pogreb Save Gruiča, izbornega vojaka in diplomata.

ITALIJI BRICO.

Belgrad, 4. novembra. Italija je bila zelo užaljena, da se ji Pašić

ni zahvalil za »ustuge«, ki jih je Italija napravila Srbiji. »Trgovinski Glasnik« piše: Italija je v pretekli vojni vedno stala na strani Avstro-Ogerske in jo v vsem podpirala, kar je Avstrija želela. Zato se ni čuditi, da se v Srbiji, kjer so se nekelej gojile za Italijo velike simpatije, o Italiji viteško molči.

PAZNA ZEMLJIŠČA V NOVI SRBIJI.

Belgrad, 4. novembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Vsa zemljišča v Novi Srbiji, ki so jih za časa vojne opustili bosanski »muhadžirji« (izseljenci), ki so se vrnili v Bosno, se dajejo v najem tamšnemu prebivalstvu, ker se vsa ta zemljišča, ki so jih turške oblasti izročile izseljencem zastoni, smatrajo za državno last.

USTAVNE ODREDBE ZA NOVO SRBIJO.

Belgrad, 4. novembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Kralj je podpisal dekret, po katerem se razširijo nekatere določbe ustave tudi na nove kraje.

PODALJŠANJE SRBSKEGA MORATORIJA.

Belgrad, 4. novembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Narodna skupščina je danes sprejela podaljšanje moratorija do 15. januarja prihodnjega leta.

SRBSKI PRORAČUN.

Belgrad, 4. novembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Narodna skupščina je sprejela proračunski načrt finančnega odseka za prihodnje leto. Predvideno je 163 milijonov dohodkov v starih in novih mejah skupno.

POGREB GENERALA GRUJIČA.

Belgrad, 4. novembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Danes se je izvršil svečan pogreb pok. generala Save Gruiča, ob številnem prisostvovanju meščanstva in armade. Kralj se je dal zastopati pri pogrebu, vsi člani vlade so prisostvovali osebno.

MED SRBIJO IN ČRNOGORO DOSEŽEN SPORAZUM.

Belgrad, 4. novembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) »Politika« javlja, da je dosežen med Srbijo in Črno gorjo v mejnem vprašanju popoln sporazum. Srbiji pripade Djakovica in del Metohije, Črni gori pa Plevlje in drugi del rodovitne Metohije. Črnogorski delegat Mijušković je že dobil od svoje vlade poblastilo, da podpiše tozadevni protokol, kar se zgodi še ta teden.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke.

Popravila se točno in najcenejše izvrše.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Daljnogled, toplomer, in zrakomere vseh vrst. Očala, sčipalniki natančno po zdravniškem receptu. Cenike pošiljam na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri mailu oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji laserenti v znamkah. Zaključek mailih oglasov ob 6. uri zvečer.

Kupi se lepo ohranjena, bela, otročja postelja. Ponudbe na »Prvo anončno pisarno«. 1075-3.

Iščem službo hišnice. Več pove »Prva anončna pisarna«. 1081-1

Mirna stranka išče lepo sobo s kuhinjo. Ponudbe na »Prvo anončno pisarno«. 1082-3

Gostilna pri

„Veselem štajercu“

se radi odpotovanja takoj odda. Trst, via Belvedere št. 37.

Proda se iz proste roke

dne 6. in 7. t. m. od 3. do 5. ure t. j. miz, stolov, stenskih slik, ogledal, obešal, dve omari za led (Eiskasten), 2 kredenci itd. Poizve se v gostilni »ZLATA RIBA«, Stritarjeva ulica št. 7. — Ogleda se lahko takoj.

Krojaštvo

Ivan Kersnič

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 32, I. nadstr. nad kavarno »Avstrija“

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih oblek po najnovejši modi. Solidno delo, zmerno nizke cene, znano pohvalna postrežba. — Popravila se hitro in ceno izvršujejo.

Vseh vrst damski klobuki

najcenejše samo v

modnem salonu Al. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Pred škofijo 21, II. nadstr. (poleg rotovža).

Sprejemam vsa popravila.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospodska ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga veeno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

„Zdravnik želodca“

Edna posebnost likerja je Zdravnik želodca

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Št. 620/pr.

Razglas.

V zmislu § 24. dež. zakona z dne 26. avgusta 1908 (dež. zak. št. 15) se javno naznanja, da so imeniki volilcev za deželno volitev deželni poslancev za deželno stolno mesto Ljubljano in sicer tako za volitev v splošnem volilskem razredu, kakor tudi za volitev iz obeh mestnih volilskih okrajev mesta Ljubljane, ki se ima vsled razpisa c. kr. deželnega predsedstva za Kranjsko z dne 14. oktobra 1913, št. 2929/pr. vršiti dne 1. decembra, odnosno dne 16. decembra 1913, že sestavljeni in da so

od ponedeljka, dne 3. novembra

skozi osem dni v mestni posvetovalnici razgrnjeni od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne vsakomur na vpogled ter da smejo od tega dne tekom osem dni, tedaj do vštete ponedeljka, dne 10. novembra t. l. zoper te imenike tisti, ki imajo pravico voliti v dotični volilni skupini, pri mestnem magistratu ustno ali pismeno vlagati ugovore o tem, da so se v volilski imenik vpisale osebe, ki nimajo pravice ali, da so se iz njega izpuštile take osebe, ki imajo pravico voliti.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 2. novembra 1913.

Več tisoč

pletenih jopic v vseh barvah, posebno sivih, poprej K 16.—, sedaj K 8.—.

Moških klobukov vsakovrstnih fason, poprej K 6.—, sedaj K 3.—.

Klobukov za dečke poprej K 4.—, sedaj K 2.—.

Klobukov za otroke poprej K 2.—, sedaj K 1.—.

Največja izbira dežnih plaščev za dame in gospode poprej K 20.—, 30.—, sedaj K 14.—.

Zaradi ogromne zaloge zimske konfekcije oddajam blago za polovično ceno.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.

Moderne kožuhovine za dame

kakor mufl in ovratnice, otročje garniture,

kožuhovinaste čepice, ovratnice in rokavice za gospode v obilni izbiri in poljubni ceni

v modni in športni trgovini

P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Del. glavica: 8,000.000 K. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Poslovalnica „Prve ces. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Rez. fond nad K 1,000.000.